

**A földművelésügyi és vidékfejlesztési
miniszter
4/2004. (I. 13.) FVM
rendelete**

**az egyszerűsített területalapú támogatások
és a vidékfejlesztési támogatások igényléséhez
teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti
Állapot”, illetve a „Helyes Gazdálkodási Gyakorlat”
feltételrendszerének meghatározásáról**

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2003. évi LXXIII. törvény 45. §-a (2) bekezdésének c) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

(1) E rendelet célja az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alapból finanszírozott

a) egyszerűsített területalapú támogatások, valamint

b) az Agrár- és Vidékfejlesztési Operatív Programban, valamint a Nemzeti Vidékfejlesztési Tervben foglalt vidékfejlesztési támogatások

igénybevételének előfeltételeként szükséges, egyes nemzeti és európai uniós jogszabályokban előírt minimális gazdálkodási és környezetvédelmi követelmények feltételrendszerének meghatározása.

(2) Az egyszerűsített területalapú támogatások igénybevételéhez szükséges „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot” feltételrendszerét az *1. számú melléklet* tartalmazza.

(3) A vidékfejlesztési támogatások igénybevételéhez szükséges „Helyes Gazdálkodási Gyakorlat” feltételrendszerét a *2. számú melléklet* tartalmazza. A „Helyes Gazdálkodási Gyakorlat” előírásait az 1. számú mellékletben meghatározott feltételekkel együtt kell alkalmazni.

(4) A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter az 1. és 2. számú mellékletekben meghatározott előírásokon kívül további feltételeket is megállapíthat az (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott támogatások igénybevételéhez.

2. §

(1) A rendelet hatálya kiterjed a külön jogszabályban meghatározott mezőgazdasági termelőkre, akik

a) meghatározott növények termesztése alapján egyszerűsített területalapú támogatást, vagy

b) meghatározott vidékfejlesztési célú támogatást kívánnak igénybe venni.

(2) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, az 1. és 2. számú mellékletekben foglalt követelményeket a gazdálkodók gazdaságuk teljes területén kötelesek alkalmazni a vonatkozó támogatás igénylése esetén.

3. §

(1) E rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályával összeegyeztethető szabályozást tartalmaz: „A Tanács 2003. szeptember 29-i, 1782/2003/EK rendelete a közös agrárpolitika keretében tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról, továbbá a 2019/93/EGK, 1452/2001/EK, 1453/2001/EK, 1454/2001/EK, 1868/94/EK, 1251/1999/EK, 1254/1999/EK, 1673/2000/EK, 2358/71/EGK és a 2529/2001/EK rendeletek módosításáról”

(2) E rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

Dr. Németh Imre s. k.,
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

1. számú melléklet
a 4/2004. (I. 13.) FVM rendelethez

**A „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot”
biztosításának előírásai**

(Good Agricultural and Environmental Condition)

Szempont	Feltétel
Talajerózió (a talaj védelme megfelelő intézkedések révén)	— Erózióknak kitett területeken, tavaszi vetésű növények előtt talajvédelmet szolgáló talajfedettség biztosítása. — Erózióval veszélyeztetett területen rétegvonalas talajművelés alkalmazása. — Erózió ellen kialakított teraszok megőrzése.

Szempont	Feltétel
	<ul style="list-style-type: none"> — 12%-nál nagyobb lejtésű területen kapás kultúrák termesztése tilos. — Természetes talajvédelmet szolgáló meglévő zöld sávok (sövények, táblaszegélyek stb.) megőrzése.
Talaj szerves anyag tartalma (a talaj szervesanyag-tartalom szintjének fenntartása megfelelő módszerekkel)	<ul style="list-style-type: none"> — Vetésváltás alkalmazása a térség agro-ökológiai adottságainak figyelembevételével. — Betakarítást követő tarlóhántás, illetve tarlóápolás alkalmazása. — A tarló égetése tilos, kivéve növény-egészségügyi hatósági elrendelés esetén.
Talajszerkezet (a talajszerkezet fenntartása megfelelő gépek használatával)	<ul style="list-style-type: none"> — Termőföld hasznosítási irányának megfelelő gépek, eszközök alkalmazása. — Periodikus mélyművelés alkalmazása.
Művelés minimális szintje (a művelés minimális szintjének biztosítása és az élőhelyek és a biológiai sokféleségének megőrzése, fenntartása)	<ul style="list-style-type: none"> — Szántóterületek művelésben tartása, gyommentes állapot biztosítása. — A tájképet alkotó természetes elemek megőrzése. — A természetes gyepterületek megőrzését biztosítani kell. — Nem kívánatos lágy- és fásszáru növények mezőgazdasági területeken történő megtelepedését és terjedését meg kell akadályozni. — A gyeptípusnak megfelelő kaszálással vagy legeltetéssel történő hasznosítás, illetve legalább évente egyszeri tisztító kaszálás végzése. — A gyepterületek természetes termőképességéhez igazodó legeltetést kell folytatni.

2. számú melléklet

a 4/2004. (I. 13.) FVM rendelethez

A „Helyes Gazdálkodási Gyakorlat” előírásai

(Good Farming Practice)

Téma	Alapfeltétel
1. Szántóföldi növénytermesztés	<ul style="list-style-type: none"> — Monokultúrás termesztést kerülni kell. — Legalább 5 évente egyszer pillangós növényt kell termesztetni a vetésváltásban.

Téma	Alapfeltétel
2. Gyepgazdálkodás	<ul style="list-style-type: none"> — Az állatsűrűség mértéke nem haladhatja meg: <ul style="list-style-type: none"> = szarvasmarha, juh, kecske és vad esetében az 1,8 állategység/ha, = szabad tartású baromfi esetében az 1,4 állategység/ha, = szabad tartású sertés esetében az 1 állategység/ha. — A bálázást és a széna lehordását legfeljebb 30 napon belül el kell végezni. — Gyepok égetése tilos.
3. Tápanyag-gazdálkodás	<ul style="list-style-type: none"> — Tápanyag-gazdálkodást legalább 5 évente elvégzett talajmintavétel alapján kell végezni. — A gazdálkodó a nitrogén trágyázás során a természetileg érzékeny, továbbá a nitrát érzékeny és nem nitrát érzékeny területeken a megadott határértékeket (lásd e melléklethez tartozó Kiegészítő táblázatban foglaltakat) nem haladhatja meg. — 5%-nál meredekebb lejtésű területeken a trágyát csak növényvel fedett területen, azonnali bedolgozás mellett lehet használni. — Trágya nem juttatható ki felszíni víztől, forrástól, emberi fogyasztásra, illetve állatok itatására szolgáló kúttól 10 m-es sávban, valamint hullámtereken, parti sávokban és vízjárta területeken. — Gyors hatású, könnyen oldódó nitrogéntrágya, trágyalé, hígtrágya betakarítás után csak akkor juttatható ki a szántóterületre, ha a trágyázás és a vetés közötti időszak nem több, mint 14 nap és még az adott évben megfelelő talajfedettséget biztosító növény kerül a területre. — Tilos a trágya kijuttatása december 1. és február 15. között. Nem juttatható ki trágya fagyott (a talaj 5 cm vagy annál nagyobb mélységig tartósan fagyott), vízzel telített, összefüggő hótakaróval borított talajra. — A gazdálkodó istállótrágyát csak szigetelt alapú, a csurgalék víz összegyűjtésére szolgáló gyűjtőcsatornával és akná-

Téma	Alapfeltétel
	<p>val ellátott olyan trágyatelepen tárolhat, ahol biztosítható az állattartó telepen keletkezett 8 havi trágyamennyiség tárolása.</p> <p>— Ideiglenes trágyakazal, trágyaszarvas mezőgazdasági tábla szélén legfeljebb 2 hónap időtartamra alakítható ki a vonatkozó jogszabályban meghatározott feltételek betartása mellett.</p> <p>— A gazdálkodó hígtrágyát, trágyalevet, csurgalék vizet és silólevet kizárólag csak olyan szivárgásmentes, szigetelt tartályban vagy medencében tárolhat, amely legalább 20 évig ellenáll a korrózióknak és befogadási kapacitása legalább 4 havi mennyiség tárolását biztosítja.</p>

4. Növényvédelem

- A mezőgazdasági tevékenység során kizárólag hatóságilag engedélyezett növényvédő szert és termésmenővelő anyagot lehet felhasználni a technológiai és a felhasználásra való jogosultsági előírások maradéktalan betartása mellett.
- Tilos a növényvédelmi tevékenység során a vadon élő szervezetek veszélyeztetése.
- Növényvédő szert emberi és állati tartózkodásra, valamint élelmiszer és takarmány tárolására szolgáló helyiségtől elkülönített és biztonságosan zárható raktárban vagy szekrényben, tűz- és robbanásveszélyt kizáró, egészséget és környezetet nem veszélyeztető módon szabad tárolni.
- Tilos növényvédő szert tárolni a Balaton, a Velencei-tó és a Tisza-tó, valamint a fürdőzésre kijelölt vizek partvonalának teljes hosszában mért egy kilométer széles távolságon, természetű területeken, valamint a védett természeti területeken és azok határától mért egy kilométeres távolságon belül, valamint vízművek, víznyerő helyek védőterületén belül, továbbá ár- és belvízveszélyes területeken.
- Gondoskodni kell a növényvédelmi tevékenység során

Téma	Alapfeltétel
	<p>kiürült csomagoló burkolatok, göngyölegek szakszerű összegyűjtéséről, kezeléséről, megsemmisítéséről.</p> <p>— A csak megfelelő műszaki állapotú növényvédelmi gépek és növényvédő szer kijuttatására szolgáló berendezések használhatók fel a növényvédelmi tevékenység során.</p>
5. Természet- és tájvédelem	<p>— Tilos a természetes vagy természet közeli élőhelyek, valamint a gazdaság területén elhelyezkedő történelmi és építészeti szempontból értékes műemlékek és területek károsítása, tájelemek elmozdítása a mezőgazdasági tevékenység (kiszántás, trágyázás vagy vegyszerezés, tájelemek elmozdítása stb.) során.</p> <p>— Tilos a védett természeti értékek károsítása.</p>
6. Állattartás	<p>— A gazdálkodónak az állattartás során gondoskodnia kell az állat számára olyan életkörülmények biztosításáról, amelyek megfelelnek az állat fajának, fajtájának, nemének, korának jellemző fizikai, élettani, tenyésztési, viselkedési és szociális sajátosságainak, valamint egészségi állapotának.</p> <p>— Az állat etetése és itatása során csak olyan takarmányt és ivóvizet, illetve egyéb itatásra alkalmas folyadékot szabad felhasználni, amely az állat, illetve közvetve az ember egészségét nem veszélyezteti.</p> <p>— Az állattartó köteles állatának állatorvosi ellátásáról rendszeresen gondoskodni.</p> <p>— Az állattartónak az állatok tartása, szállítása és forgalmazása során gondoskodnia kell az állategészségügyi, állatvédelmi és környezetvédelmi előírások betartásáról.</p>
7. A gazdaság területének rendben tartása	<p>— A gazdálkodónak a használatában lévő utak, szegélyek, csatornák, árkok, gazdasági épületek, telepek, szérűk, tárolók stb. környezetének, szegélyének tisztán tartásáról, ápolásáról is gondoskodni kell.</p>
8. Kötelező nyilvántartások	<p>— A gazdálkodónak a mezőgazdasági művelés alá vont táblákon</p>

Téma	Alapfeltétel
	<p>történő tevékenységekről táblatorzskönyvet kell vezetni.</p> <p>— A gazdálkodás során felhasznált növényvédő szerekről és termésmnövelő anyagokról, valamint az azokkal való tevékenységekről a gazdálkodónak nyilvántartást, permetezési naplót kell vezetnie.</p> <p>— A gazdálkodónak a tevékenységével összefüggő, előírt nyilvántartásokat és azok dokumentációit legalább 5 évig meg kell őrizni.</p>

**Kiegészítő táblázat a 2. számú melléklet
„Helyes Gazdálkodási Gyakorlat” előírásaihoz**

Kedvezőtlen Adottságú Térségekben				Nem kedvezőtlen Adottságú Térségekben			
nitrát érzékeny területen		nem nitrát érzékeny területen		nitrát érzékeny területen		nem nitrát érzékeny területen	
kiadható maximális N (kg/ha)	ebből: kiadható maximális szerves eredetű N (kg/ha)	kiadható maximális N (kg/ha)	ebből: kiadható maximális szerves eredetű N (kg/ha)	kiadható maximális N (kg/ha)	ebből: kiadható maximális szerves eredetű N (kg/ha)	kiadható maximális N (kg/ha)	ebből: kiadható maximális szerves eredetű N (kg/ha)
170	170	200	200	220	170	300	300